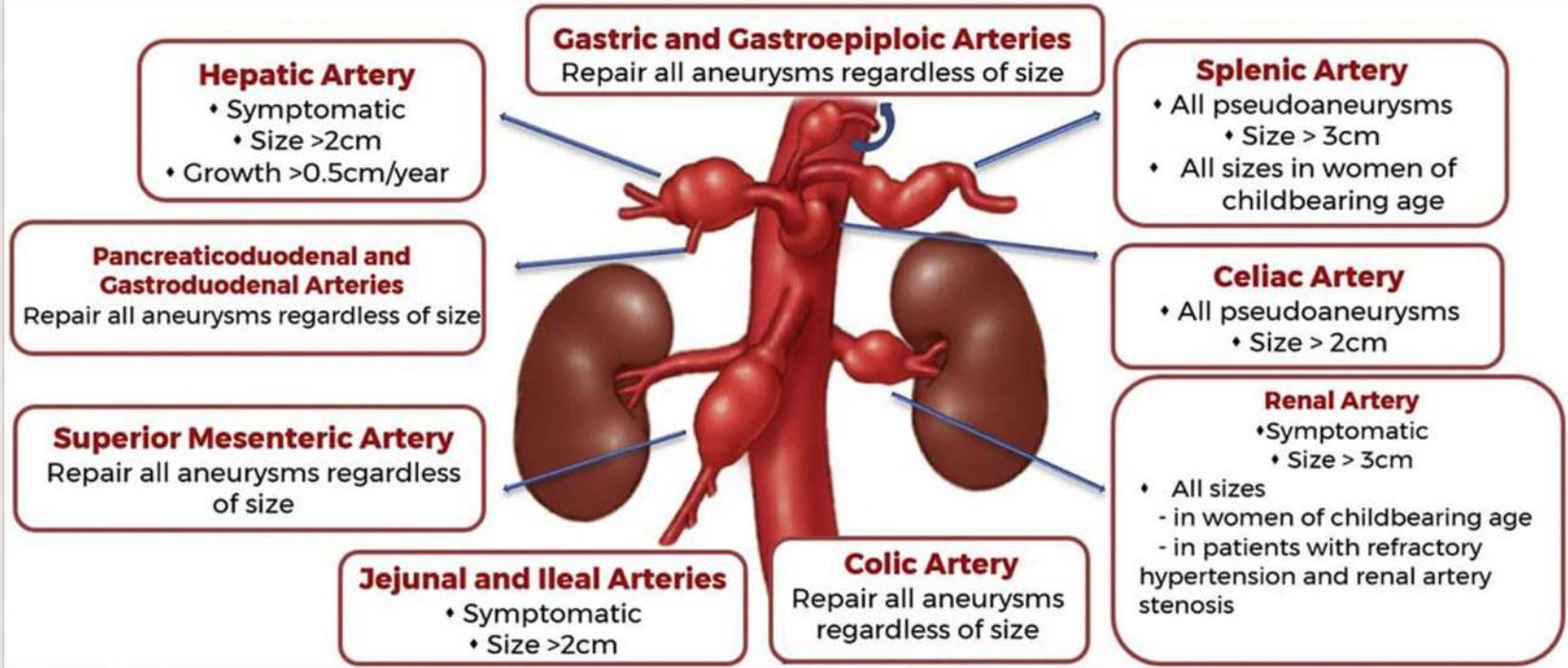


# Vistseraalse arteri aneurüsm (VAA)

Erik Haldna

I aasta radiologia resident

# SVS Clinical Practice Guidelines on the Management of Visceral Aneurysms



Kui ei vaata, siis ei näe. Kui ei näe, siis ei kirjelda. Kui ei kirjelda, siis ei ravita.

# Mis asi on pseudoaneurism?!?

## False aneurysm



Last revised by Mostafa El-Feky  on 20 Mar 2023

+ Citation, DOI, disclosures and article data

Edit article



**False aneurysms**, also known as **pseudoaneurysms**, are abnormal outpouchings or dilatation of arteries which are bounded only by the tunica adventitia, the outermost layer of the arterial wall. These are distinguished from true aneurysms, which are bounded by all three layers of the arterial wall. Pseudoaneurysms typically occur when there is a breach in the vessel wall such that blood leaks through the inner wall but is contained by the adventitia or surrounding perivascular soft tissue.

<https://radiopaedia.org/articles/false-aneurysm>

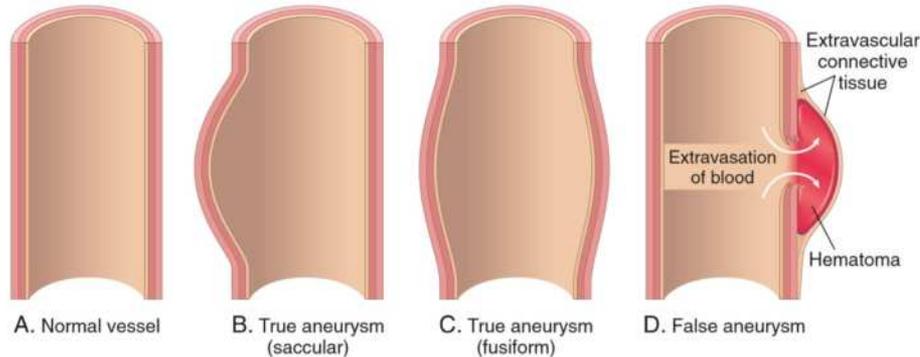
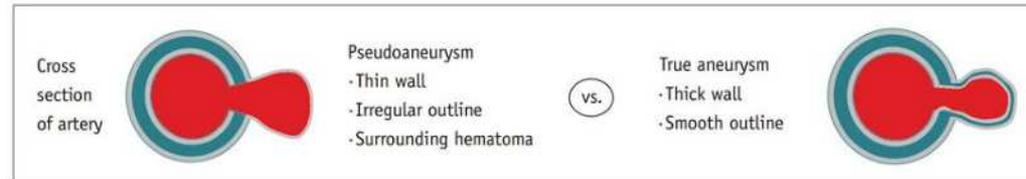


# Aneurüsm

- Lokaalsest veresoone nõrgenemisest tingitud väljavõlvumus
- 1,5 korda suurem diameeter võrreldes normiga
- Kõik kolm veresoone seina kihti (intima, media ja adventiitsia) on katkemiseta.

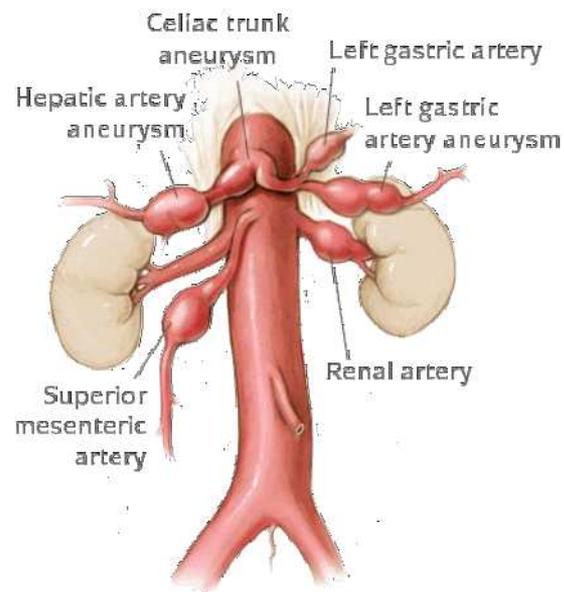
# Pseudoaneurüsm

- Intima ja media katkemisest tingitud arteri väljavõlvumus, mis on ümbritsetud adventiitsia või adventiitsia katkemise korral perivaskulaarse pehme koe poolt



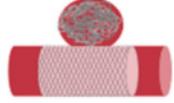
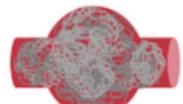
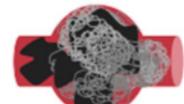
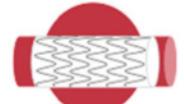
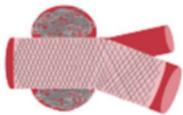
# Vistseraalse arteri aneurüsmid (VAA)

- Enamasti juhuleid KT või UH uuringul
- Täpsemaks hindamiseks KT-angiograafia (vajadusel MRA), kõige täpsem preoperatiivne kateeter-angiograafia
- Kui leiad ühe, otsi veel!
- Oluline kirjeldada:
  - Kas tõeline või pseudoaneurüsm?
  - Kuju
  - Sakulaarse aneurüsmi ja tema kaela mõõtmed
  - Fusiformse aneurüsmi diameeter (risti veresoone teljega - mõistlik kasutada rekonstruktsioone) ja pikkus

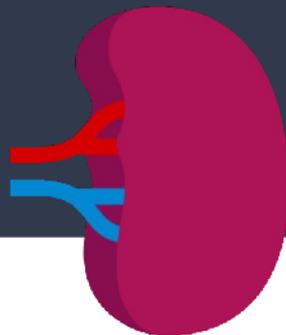


*Põrnaarteri aneurüsm põrna väratis*

# Ravitaktika

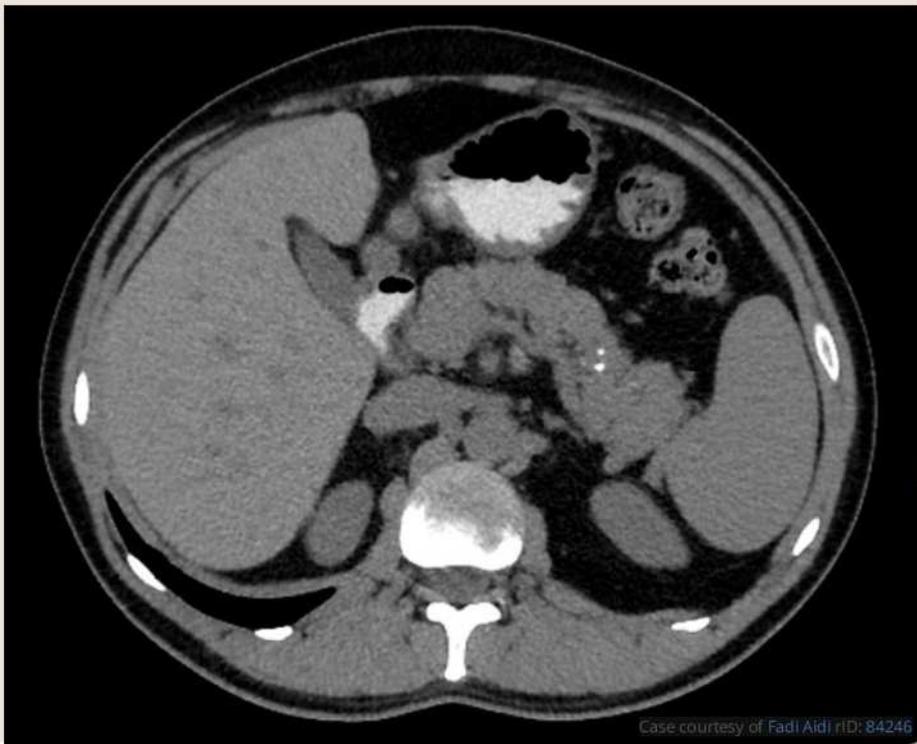
ANEURYSM TYPE	MAIN ENDOVASCULAR (INTERVENTIONAL) OPTIONS		
 <p data-bbox="463 273 637 327"><b>SACCULAR NARROW NECK</b></p>	 <p data-bbox="724 273 898 327"><b>COILS</b></p>	 <p data-bbox="994 273 1168 327"><b>COVERED STENT</b></p>	 <p data-bbox="1255 273 1429 327"><b>PERCUTANEOUS THROMBIN INJECTION</b></p>
 <p data-bbox="463 513 637 567"><b>SACCULAR WIDE NECK</b></p>	 <p data-bbox="724 513 898 567"><b>STENT-ASSISTED COILING</b></p>	 <p data-bbox="994 513 1168 567"><b>BALLOON-ASSISTED COILING</b></p>	 <p data-bbox="1255 513 1429 567"><b>COVERED STENT</b></p>
 <p data-bbox="463 753 637 808"><b>FUSIFORM</b></p>	 <p data-bbox="734 753 917 808"><b>COILS</b></p>	 <p data-bbox="994 753 1178 808"><b>COILS + LIQUID EMBOLIC AGENT</b></p>	 <p data-bbox="1255 753 1439 808"><b>COVERED STENT</b></p>
 <p data-bbox="463 1004 637 1059"><b>COMPLEX ANEURYSM</b></p>	 <p data-bbox="734 1004 917 1059"><b>STENT-ASSISTED COILING</b></p>	 <p data-bbox="1004 1004 1188 1059"><b>COVERED STENT + COILS</b></p>	 <p data-bbox="1255 1004 1439 1059"><b>FLOW DIVERTING STENT</b></p>

# Põrnaarter



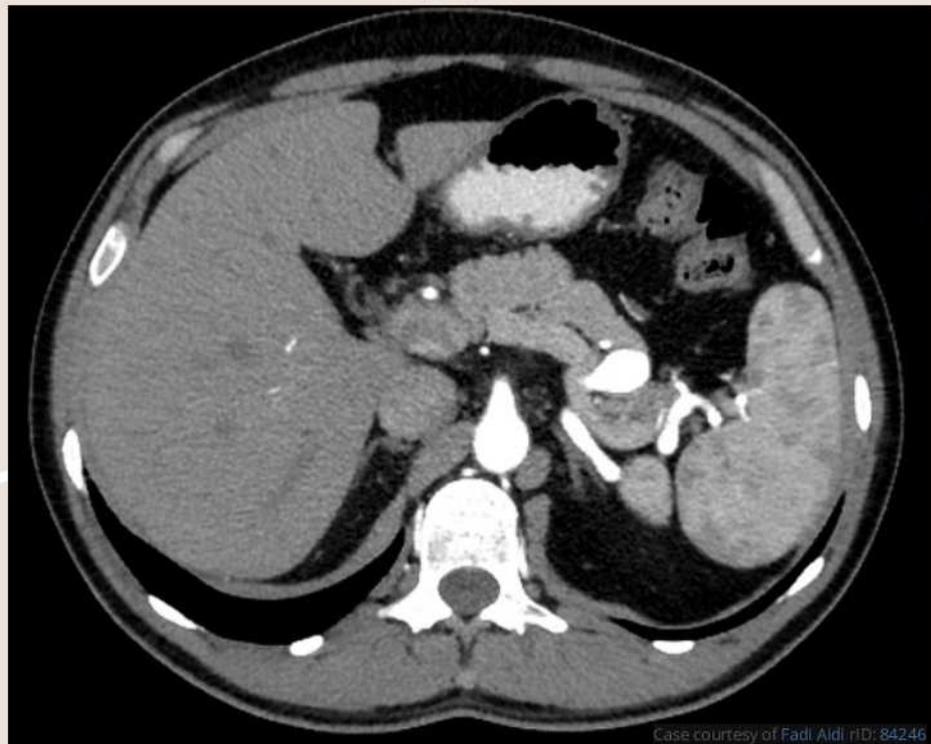
- Kõige sagedasem VAA (>50%), enamasti arteri distaalses osas
- Valdavalt asümptomaatiline, juhuleid
- Naistel 4x sagedamini (hormoonid, rohkem UH)
- Etioloogia
  - Aneurüsm
    - ateroskleroos
    - fibromuskulaarne düsplaasia
    - rasedus
    - vaskuliidid
    - portaalhüpertensioon
  - Pseudoaneurüsm
    - pankreatiit
- **Millal vajab ravi?**
  - Suurus >3 cm alati
  - Pseudoaneurüsmid alati
  - Aneurüsmid fertiilses eas naistel alati
  - *kiire kasv, sümptomid, tsirroos*
- Ruptuuri korral suurem 25-35%, rasedatel kuni 70%
  - võimalik "topelt ruptuuri" fenomen, kus pt esialgu stabiliseerub, kuni toimub ruptuur *bursa omentalisest* peritoneaalõõnde
- Ravi endovaskulaarne (stentimine/emboliseerimine)
  - emboliseerimise korral 40% tõenäosus põrnainfarktiks (harva kliiniliselt oluline)

Natiiv



*Krooniline pankreatiit?*

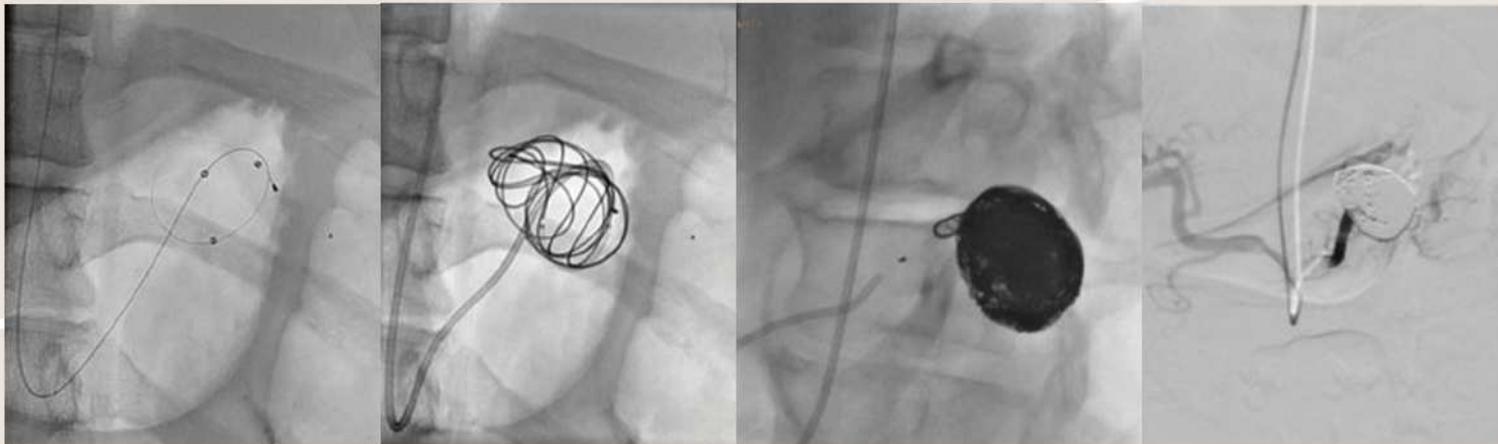
KT-angiograafia



*2 cm läbimõõduga põrna arteri aneurüsm*



37-aastasel naisel KATE  
kahtlusel teostatud  
KT-uuringul juhuleiuna 2,9  
cm suurune põrna arteri  
aneurüsm



Ravi:  
1. *outflow plug*  
2. *coil*  
3. *inflow plug*  
4. *voilà*

# Pankreatiidist tingitud pseudoaneurüsm

Pankrease sabaosas 5 cm vedelikukogumik.

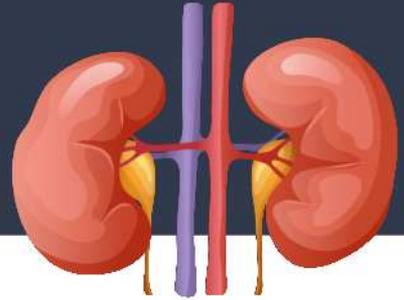


3 kuud hiljem

Samas piirkonnas nüüd 8,6 cm suurune osaliselt tromboseerunud põrna arteri pseudoaneurüsm.



# Neeruarter



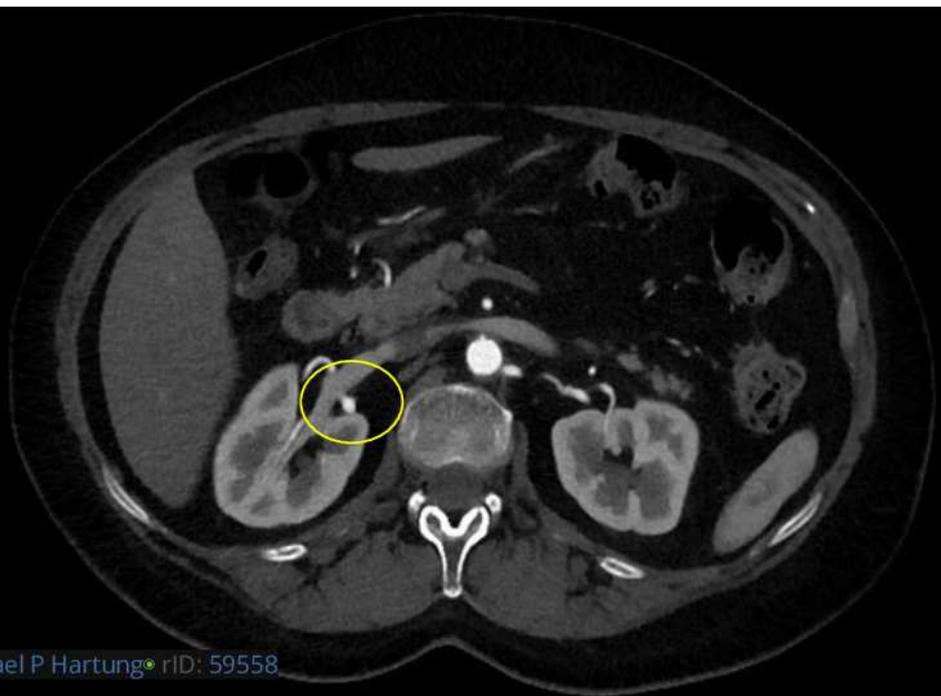
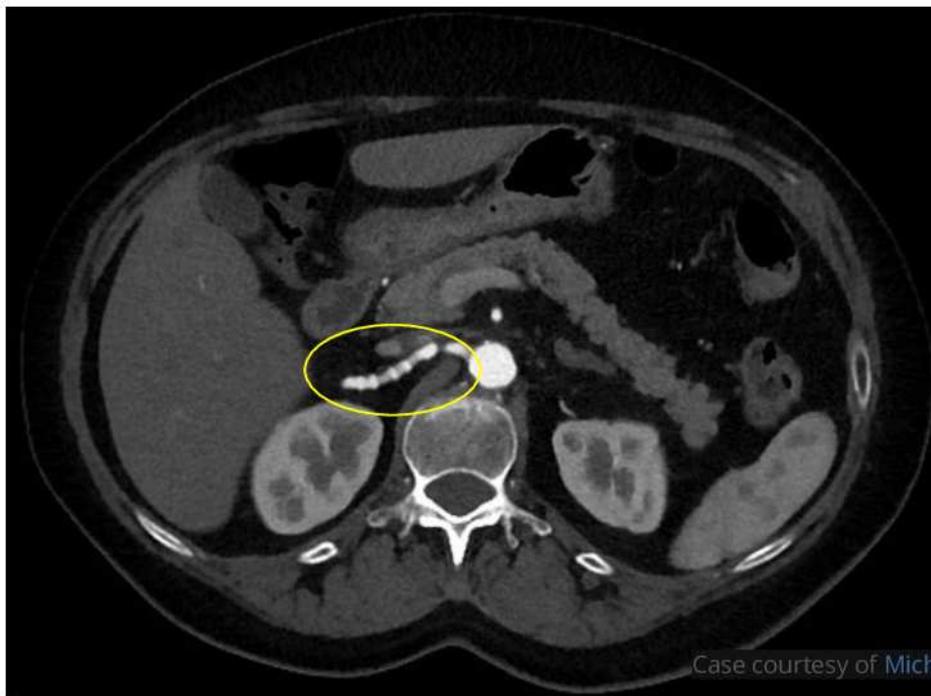
- Sageduselt teine VAA (20%), enamasti neeruarteri peatüve bifurkatsioon
- 20% mõlemapoolne
- Valdavalt asümptomaatiline, juhuleid
- Etioloogia
  - Aneurüsm
    - fibromuskulaarne düsplaasia (kuni 70%)
    - ateroskleroos
    - vaskuliidid
  - Pseudoaneurüsm
    - trauma (nt neerubiopsia)
- **Millal vajab ravi?**
  - Suurus >3 cm alati
  - Sümptomaatiline (embolid, tromboos, ruptuur)
  - Fertilses eas naistel alati
  - Refraktaarne hüpertensioon ja neeruarteri stenoos alati
- **Ravi**
  - Eelistatud avatud operatsioon
  - Kõrge operatsiooniriski ja sobiliku aneurüsmi korral (nt sakulaarne aneurüsm) võimalik endovaskulaarne ravi

# Kõrvalepõige nr 1 – fibromuskulaarne düsplaasia

- idiopaatiline mitte-aterosklerootiline ja mittepõletikuline väikeseid ja keskmise suurusega artereid haarav angiopaatia
- haarab enamasti arteri seina media kihti

Pärilkeed meenutav parem neeruarter

Väike sakulaarne aneurüsm neeruarteri harus



# Neeruarteri aneurüsm



Case courtesy of Henry Knipe  rID: 53111



Case courtesy of Henry Knipe  rID: 80141

# Neeruarteri aneurüsm - ohud

Neeruarteri aneurüsmi endovaskulaarse interventsiooni ebaõnnestumine:  
aneurüsm jätkuvalt osaliselt vaskulariseeritud, *coil* ulatub piki neeruartereid  
intrarenaalsele, neerudes progresseeruv isheemia.



Case courtesy of Mohamed Saber • rID: 88922

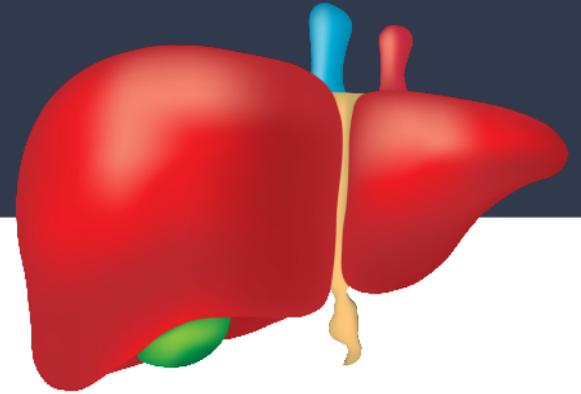
2,2 cm suurune ruptuureunud neeruarteri aneurüsm



Case courtesy of Jan Frank Gerstenmaier rID: 22091

# Maksaarter

Sageduselt kolmas vistseraalse arteri aneurüsm.



# Varia

- Kaltsifitseerunud aneurüsmi risk ruptureeruda on madalam
- SMA ja jämesoolearteri aneurüsm on enamikel juhtudes sümptomaatiline (progresseeruv tugev kõhuvalu) ja vajavad ravi vaatamata suurusele
  - Tundlikud muutustele hemodünaamikas, seega endovaskulaarne ravi peab olema tehtud erilise ettevaatusega
- SMA kõige sagedasem põhjustaja on bakteriaalne infektsioon - mükootiline aneurüsm (?!?)
- Polyarteritis nodosa tekitab mikroaneurüsme (2-3 mm, harva kuni 1 cm), mis võivad medikamentoosse raviga taanduda
- Pankreato- ja gastroduodenaalararterite aneurüsmid on umbes 1/3 juhtudest koos *truncus coeliacuse* stenoosi või obstruktsiooniga
  - tingitud turbulentsest verevoolust SMA-st lähtuvate kollateraalide kaudu

The word "mycotic" means an infection with a fungus or a disease caused by a fungus. Mycotic nails are also known as onychomycosis.

23. aug 2021

The name mycotic aneurysm was coined by Osler to describe aneurysms associated with bacterial endocarditis [1]. These were noted to have the appearance of "fresh fungus vegetations"; however, the majority of mycotic aneurysms are caused by bacteria. 9. sept 2022

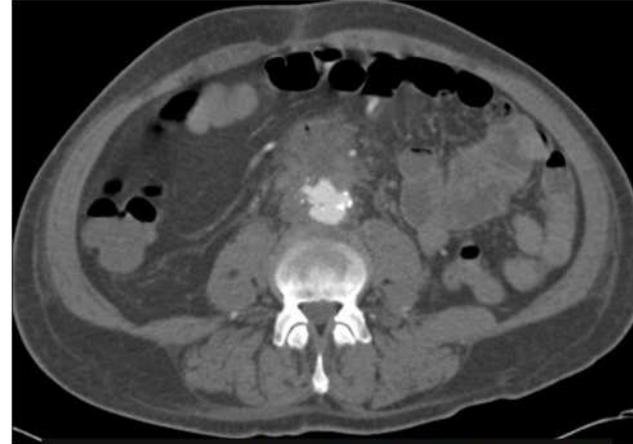
# Kõrvalepõige nr 2 – Mükootiline ehk bakteriaalne aneurüsm

- Hematogeenselt (klassikaliselt südamest) arteri seina levinud bakteriaalse infektsiooni poolt põhjustatud aneurüsm
- Sagedamini rinna- ja kõhuaordis
- Ohud:
  - aneurüsmi teke ja ruptuur
  - püsiv baktereemia allikas
  - septiline embol



Case courtesy of Christof Igler • rID: 41122

← SMA kotjas aneurüsm koos ümbritseva rasvkoe infiltratsiooniga.



Case courtesy of RMH Core Conditions • rID: 34239

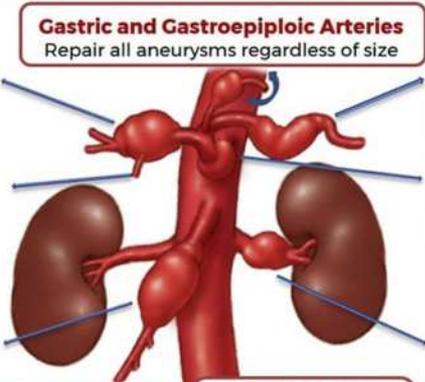
↑ Aortiidist lähtuv kotjas aneurüsm koos periaortaalse gaasi sisaldava vedelikukogumikuga.



# Kodune ülesanne

- Leia parandamist vajav vistseraalse arteri aneurüsm
- Kui leiad, siis teavita sellest mind aadressil [erik.haldna@gmail.com](mailto:erik.haldna@gmail.com)

**SVS Clinical Practice Guidelines on the Management of Visceral Aneurysms**



**Hepatic Artery**

- Symptomatic
- Size >2cm
- Growth >0.5cm/year

**Gastric and Gastroepiploic Arteries**  
Repair all aneurysms regardless of size

**Splenic Artery**

- All pseudoaneurysms
- Size > 3cm
- All sizes in women of childbearing age

**Pancreaticoduodenal and Gastroduodenal Arteries**  
Repair all aneurysms regardless of size

**Celiac Artery**

- All pseudoaneurysms
- Size > 2cm

**Superior Mesenteric Artery**  
Repair all aneurysms regardless of size

**Renal Artery**

- Symptomatic
- Size > 3cm
- All sizes
- in women of childbearing age
- in patients with refractory hypertension and renal artery stenosis

**Jejunum and Ileal Arteries**

- Symptomatic
- Size >2cm

**Colic Artery**  
Repair all aneurysms regardless of size

**JVS** Journal of Vascular Surgery  
Official Publication of the Society for Vascular Surgery

**Chaer et al. J Vasc Surg, May 2020**  
Copyright © 2020 by the Society for Vascular Surgery®

[@JVascSurg](https://twitter.com/JVascSurg)  
[@TheJVascSurg](https://www.facebook.com/TheJVascSurg)

# Materjalid

- [https://journals.lww.com/cdronline/Abstract/2017/07150/A\\_Radiologic\\_Review\\_of\\_Visceral\\_Artery\\_Aneurysms.1.aspx](https://journals.lww.com/cdronline/Abstract/2017/07150/A_Radiologic_Review_of_Visceral_Artery_Aneurysms.1.aspx)
- <https://eurjmedres.biomedcentral.com/articles/10.1186/s40001-019-0374-9>
- <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK542244/>
- <https://www.mdpi.com/2077-0383/10/11/2520>
- <https://radiopaedia.org/articles/splenic-artery-aneurysm>
- [https://www.jvascsurg.org/article/S0741-5214\(20\)30156-7/fulltext#secsectitle0085](https://www.jvascsurg.org/article/S0741-5214(20)30156-7/fulltext#secsectitle0085)
- <https://radiopaedia.org/articles/renal-artery-aneurysm>
- <https://radiopaedia.org/articles/visceral-artery-aneurysm>
- <https://radiopaedia.org/articles/fibromuscular-dysplasia-1?lang=us>
- <https://pubs.rsna.org/doi/10.1148/rg.333115036>